

O NASYCENÍ

Milovaní bratři a sestry, drazí přátelé, vážení hosté,
milost vám a pokoj ve jménu našeho Pána Ježíše Krista.

Dnes začínám poděkováním všem, kteří se, když je to potřeba, zapojují do úsilí o to, abychom byli živým společenstvím, komunitou vzájemně se respektujících a podporujících přátel, skutečnou rodinou.

Znovu jsem si to připomněl včera, kdy se nás tu sešlo zase jako mravenečků a každý přidal kousek svého umu k tomu, abychom něco změnili nebo vylepšili na celém areálu sboru.

DĚKUJI!

Při cestě domů se mi pak vybavila slova jednoho Žalmu (127), který říká:

Nestaví-li dům Hospodin, nadarmo se namáhají stavitelé. Nestřeží-li město Hospodin, nadarmo bdí strážný.

Rád bych společně s Vámi vyjádřil ve chválách i modlitbách dík za to, že naše námaha není zbytečná a poděkoval Bohu, že On je tím, kdo nás spojuje, kdo je s námi při našem úsilí a kdo nad námi bdí.

— — —

V rozhovorech, které mívám s druhými lidmi, se často dostáváme k tomu, o čem druzí sní – tedy jaké mají touhy a sny, co by rádi změnili ve svém životě, nebo co by rádi změnili v běhu světa.

K té změně běhu světa měl včera můj syn v rámci rodinné sešlosti a diskuse jednu zajímavou otázku:

- ***Kdybyste mohli udělat nějaký jeden trestný čin, kterým byste tuto záležitost navždy sprovodili ze světa, co by to bylo?***

(Pro porozumění uvedu příklad: něco ukradnu a už by nikdy nikdo nic neukradl.)

Uznávám, že otázka je hodně záludná, protože všichni máme určité morální zábrany, které nám nedovolí o něčem uvažovat, natož to udělat. Po diskusi jsme nakonec dospěli k zajímavému závěru: „**Lhát před soudem.**“ Pak už by nikdo nikdy nemohl před soudem lhát a bylo by celkem ve všem jasno...

Pojďme se podívat na jiné morální dilema, které měl jeden chlapec ve známém příběhu z Janova evangelia 6:1-15:

...Ježíš odešel na druhý břeh Tiberiadského jezera v Galileji. Šel za ním velký zástup, poněvadž viděli znamení, která činil na nemocných. Ježíš vystoupil na horu a tam se posadil se svými učedníky. Byly blízko židovské svátky velikonoční. Když se Ježíš rozhlédl a viděl, že k němu přichází četný zástup, řekl Filipovi: „Kde nakoupíme chleba, aby se všichni najedli?“ To však řekl, aby ho zkoušel; sám totiž věděl, co chce učinit. Filip mu odpověděl: „Ani za dvě stě denárů chleba nepostačí, aby se na každého aspoň něco dostalo.“

*Řekne mu jeden z učedníků, Ondřej, bratr Šimona Petra: „**Je tu jeden chlapec, který má pět ječných chlebů a dvě ryby; ale co je to pro tolik lidí!**“*

Ježíš řekl: „Ať se všichni posadí!“ Na tom místě bylo mnoho trávy. Posadili se tedy, mužů bylo asi pět tisíc. Pak vzal Ježíš chleby, vzdal díky a rozdělil sedícím; stejně i ryby, kolik kdo chtěl.

Když se nasytili, řekl svým učedníkům: „Seberte zbylé nalámané chleby, aby nic nepřišlo nazmar!“ Sebrali je tedy a naplnili dvanáct košů nalámanými díly, které z těch pěti ječných chlebů po jídle zbyly.

Když lidé viděli znamení, které Ježíš učinil, říkali: „Opravdu je to ten Prorok, který má přijít na svět!“ Když Ježíš poznal, že chtějí přijít a zmocnit se ho, aby ho provolali králem, odešel opět na horu, zcela sám.

Předesílám, že na dnešní příběh z Janova evangelia jsem si vzpomněl minulý týden, kdy bylo nezvykle teplo, což mi připomnělo léto, kdy na Kopidlnsku probíhala jedna divoká technoparty. Nejenže nám na chaloupce dva dny a jednu noc drnčela okna, ale jak jsem se později dočetl, účastníci technoparty dost zplundrovali zahrady se zeleninou a ovocem v okolí konání akce.

Naproti tomu se hladový zástup v našem dnešním příběhu zdá skoro jako idylická záležitost. Zvláště, když se říká, že **od nejbližší revoluce nás dělí pouhá tři jídla (někdo říká: devět jídel)**.

Všimněme si, že Ježíš rozumí obyčejným lidským potřebám. A ptá se tedy učedníků, kde pro zástup lidí nakoupí chleba. I když jak jsme četli, řešení má dávno připravené.

Jeden z jeho učedníků, Filip, mu sice neodpovídá: „Hele, nejsme u Máchova jezera, kde některé stánky s rychlým občerstvením jednou dneska tutově až do desáté večer,“ nýbrž podotýká, že jednoduše nemají s sebou dost prostředků na to, aby zástup dokázali nakrmit.

V tom dnešním příběhu vidím jednoho skutečného hrdinu, jehož jméno ani neznáme a snad proto se na něj zapomíná. Je to ten chlapec s rybami a chlebem. Na scénu přichází Ondřej s poznámkou: „**Je tu jeden chlapec, který má pět ječných chlebů a dvě ryby; ale co je to pro tolik lidí!**“ Tipnul bych si, že Ondřej toho kluka nejspíš znal.

Je pozoruhodné, že nikde nemáme zaznamenáno, že by se chlapce někdo ptal, jestli jim věnuje svou svačinu (možná šlo o oběd pro jeho tátu – přeci jenom dvě ryby a pět placek chleba je dost pro dva či tři lidi). Je nám též zatajeno, zda sváču od maminky ten kluk nabídl sám od sebe, nebo mu to ji dospěláci jednoduše sebrali.

Nicméně se chlebové placky i ryby dostanou k Ježíšovým rukám. Ten za ně vzdá dík, požehná a rozdělí je sedícím – každému tolik, kdo chtěl. Zdá se, že někteří nebyli rozhodně upejpaví, protože se po neobvyklé hostině nasbíralo ještě 12 košů nalámaných chlebů. Ježíš nejenomže sytí, je navíc i dobrý hospodář – přebytky se mají sebrat, nic by nemělo přijít nazmar...

Každopádně je pro mě hrdinou příběhu ten chlapec, který věnoval to, co mělo posloužit jemu samotnému. **Neměl záruku, že on sám se nají. Neměl záruku, že jeho oběť něčemu prospěje.** Pro hladový dav pěti tisíc mužů (nepočítaje v to ženy a děti) to bylo v danou chvíli málo, ale bylo to více než dostatečné pro Ježíše. **V očích druhých to byla nejspíš nepatrná (skoro směšná) oběť** – jedna svačina, **pro chlapce to však byla oběť velká – znamenalo to zůstat bez jídla.** Však nakonec jeho nepatrná oběť přinesla požehnání mnohým.

Říkám si, že i my se můžeme dostat do podobných situací jako chlapec z našeho příběhu. **Naše oběť, naše úsilí, či naše schopnosti a dovednosti nám mohou připadat mnohdy nepatrné až trapné. A přesto, když je dáme k dispozici Bohu, mohu do života druhých přinést pomoc, požehnání, radost nebo nasycení. A to nakonec mohou zpětně přinést i nám samotným.**

Mnozí si myslí, že když Bohu dají k dispozici sebe, svá obdarování, tak přestanou být sami sebou. Myslí si, že spáchají intelektuální či osobnostní sebevraždu. **Jenže není to tak, že teprve v okamžiku důvěrného sebeodevzdání, se staneme skutečně sami sebou? Protože pak už nebudeme muset hrát jakékoli hry na to, jak jsme nebo nejsme důležité či nepatrní...**

Možná jsme na tom dokonce stejně, jako ten hladový, unavený, čekající zástup. Jasně, že všichni máme své „doma“ a tam nejspíš i plnou ledničku, nějaké zásoby ve spižírně, peníze pod matrací nebo v bance. Můžeme bez potíží cestovat za

příbuznými, sluncem, sněhem, pohodlím nebo dobrodružstvím... **A přesto všechno zůstane naše duše nakonec nenasycená**, protože za pár desítek minut budeme mít žízeň, po pár hodinách hlad, radost z něčeho nového nám vydrží několik dní a úspěch nás nejspíš dovede k touze po ještě větším úspěchu v nekonečném zacyklení...

Nevím, jak kdo z vás, ale sám pro svůj život potřebuji mnohem víc než jen střechu nad hlavou, nasycení, pohodlí a komfort. Rezonují ve mně slova učedníků, která zazní v odpověď na Ježíšovu otázku v jiném příběhu: I vy mě chcete opustit? **„Ke komu bychom šli, Pane, ty máš slova věčného života...”**

Protože mám rád historii a s chutí se nořím do dávných příběhů, povšiml jsem si toho, že **hladový dav jde většinou za tím, kdo mu slíbí nějaké hmatatelné a dosažitelné výhody. Nasycený dav si ustanoví nad sebou toho, kdo poskytuje to, co je potřeba, nebo to, po čem dav touží.**

Snad i proto se zástup nasycených mužů chtěl Ježíše zmocnit, aby ho ustanovil nad sebou králem – to je ten, který o nás pečuje, který za nás právě vyřešil naši momentální nouzi. A podívejte se, ještě nám zůstalo spoustu chleba do zásoby... **No, kdo by nechtěl takového hospodáře v čele království či státu?**

Jenže v ten okamžik Ježíš odchází. Mám za to, že se nechce stát naším Králem pro to, že jsme byli svědky jeho jakéhokoliv zázraku, nebo proto, že pragmaticky těžíme z jeho mimořádných schopností. **Jde mu především o naše srdce, o osobní vztah s každým z nás.**

V našem dnešním příběhu čtu ještě jednu zprávu – **je to pozvání na hostinu, která je pro nás nachystána z Boží milosti.** Tak jako hladový zástup i my pro své nasycení nemůžeme a ani nemusíme udělat nic víc, než že přijmeme to, co je nám z Boží ruky nabízeno.

A poslední postřeh: **Ježíš při nasycení zástupu dělá to, co později při poslední večeři se svými učedníky: bere, děkuje, láme, rozdává.**

Je to nabídka, která platí pro každého z nás: **i dnes jsme pozváni k tomu, abychom čerpali u zdroje**, u toho, kdo sám je chlebem života a našim nasycením.

Ámen.

(Petr Plaňanský, KS Nymburk, 6. 4. 2025)